

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY

w sprawie przestrzegania przepisów prawa pracy w placówkach ochrony zdrowia

Na posiedzeniu 11 września 2012 r. Rada Ochrony Pracy, po wysłuchaniu informacji na temat przestrzegania przepisów prawa pracy w placówkach ochrony zdrowia, którą opracowała i przedstawiła Państwowa Inspekcja Pracy, z niepokojem stwierdza, że stan przestrzegania przepisów prawa pracy w tych placówkach jest od lat niezadowolający, a w odniesieniu do przepisów dotyczących czasu pracy ? wręcz alarmujący. Nieprawidłowości dotyczące warunków zatrudnienia występują w 67% kontrolowanych placówek. Dotyczą one:

- regulaminu pracy (60%)
- wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych (56%),
- udzielania urlopów wypoczynkowych (54%)
- nieprzestrzegania dobowej normy czasu pracy (35%), które polegało najczęściej na dwukrotnym wykonywaniu pracy w tej samej dobie pracowniczej
- przekraczania tygodniowej normy czasu pracy (24%).

Niedopuszczalne są praktyki zawierania kilku rodzajów umów z tymi samymi osobami w celu omijania przepisów o czasie pracy. Ten stan rzeczy nie tylko stanowi zagrożenie dla pracowników ochrony zdrowia, lecz także negatywnie wpływa na jakość usług leczniczych świadczonych pacjentom oraz ich bezpieczeństwo.

W kontrolach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, przeprowadzanych wskutek skarg, stwierdzono w szczególności niewłaściwe przygotowanie pracowników do pracy, w tym brak szkoleń, badań profilaktycznych i odpowiednich uprawnień kwalifikacyjnych. Dodatkowo, w 44% kontrolowanych placówek występowały nieprawidłowości związane z wyposażeniem pracowników w odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej. Jest to szczególnie niepokojące wobec konieczności wdrożenia w służbie zdrowia nowej dyrektywy Rady 2010/32/UE z 10 maja 2010 r. dotyczącej ochrony przed tzw. "zranieniami", które są m.in. przyczyną zakażeń wirusowym zapaleniem wątroby i HIV.

Odnosząc się do przedstawionych przez PIP informacji, Rada Ochrony Pracy zwraca uwagę, że do podstawowych przyczyn nieprzestrzegania przepisów prawa pracy należą:

1. niedostateczna liczba personelu medycznego, gdyż liczba lekarzy, jak i pielęgniarek przypadających w Polsce na 1000 osób należy do najniższych w państwach OECD. Problem ten wymaga szerszej analizy obecnego rynku pracy oraz uwarunkowań ekonomicznych decydujących o redukcji zatrudnienia w placówkach opieki zdrowotnej, a także podjęcia działań o charakterze długofalowym, skierowanych na kształcenie wykwalifikowanej kadry medycznej;
2. brak odpowiednich procedur bezpieczeństwa i higieny pracy w sytuacji dużej liczby zagrożeń (fizycznych, chemicznych, biologicznych) występujących w placówkach ochrony zdrowia;
3. niedostateczny stan monitorowania wypadków przy pracy, w tym szczególnie zranień, których dotyczy dyrektywa 2010/32/UE w sprawie zapobiegania zranieniom ostrymi narzędziami w sektorze opieki medycznej, przewidziana do implementacji w roku 2013.

W związku ze wskazanymi wyżej problemami Rada zaleca Państwowej Inspekcji Pracy podjęcie stosownych kontroli.

Rada zwraca się do ministra zdrowia o przedstawienie planu działań zmierzających do poprawy obecnego stanu warunków pracy w służbie zdrowia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Ochrony Pracy

Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka

Warszawa, 20 listopada 2012 r.